

Přehled realizovaných aktivit Celostátní sítě pro venkov v druhé polovině roku 2018 v NUTS 2 Jihovýchod

Učíme se spolupracovat v Kraji Vysočina

6. – 7. 8. 2018

Dvoudenní workshop v kombinaci s exkurzí započal ve zrekonstruovaném staroselském Svatojakubském dvoře v Hluboké. Tamní penzion a minipivovar byly realizovány s finanční podporou z Programu rozvoje venkova (PRV). Také v nedalekém zemědělském družstvu v Jinošově proběhla komentovaná prohlídka a prezentace projektů PRV, včetně jejich přínosů. Další program byl zajištěn v Hotelu Restaurant Na Statku, kde proběhl brainstorming Místních akčních skupin (MAS) Kraje Vysočina a současně zde byli účastníci ubytováni. Druhý den měly prezentaci připravenou zástupkyně Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF) z Oddělení metodiky Leader a Spolupráce, které provedly pravidly pro změny strategií, žádostí o dotaci v operaci 19.2.1, Portálem Farmáře, nejčastějšími chybami, Fichemi/Výzvami v roce 2019 aj. Informace a novinky z Národní sítě (NS) MAS podal Mgr. Gustav Charouzek a zazněly také některé důležité termíny a připravované akce druhé poloviny roku.

Exkurze na Slovensko - výměna zkušeností v PRV

4. – 5. 9. 2018

Dvoudenní zajímavý program zahraniční exkurze byl zaměřen zejména na aktivity realizované místními akčními skupinami a projekty spolupráce: Gazdovský dvor v Turej Lúke s tradičními formami života a bydlení v myjavském regionu, Penzion Samuel a starý sad s tradičními starými odrůdami jako součást projektu Kopaničiarska ovocno-destilátová cesta, obecní pálenice a moštárna v Brestovci, Pokoj lidových tradic, řemesel a regionálních výrobků umístěný v Turistické informační kanceláři, Ovosad Myjava, Agropenzion Adam a Biofarma Charolais v Podkylavě, Farma Etelka s mléčnými produkty aj. Účastníci se seznámili s historií navštívených farem, provozní činností, způsoby zpracování produkce, odbytovými možnostmi, propagací regionálních výrobků, spoluprací s komunitou v regionu. Bohatá diskuze mezi účastníky a zástupci místních akčních skupin dala základy k další budoucí spolupráci.

XXVII. Chovatelský den v Třebíči

9. 9. 2018

Akce nabídla bohatý program, kde nechyběly sportovní soutěže, koňská show, parkur, memoriál Ladislava Svobody, dostih malých plemen koní a chladnokrevných plemen koní, ukázka plemen ostatních druhů a kategorií hospodářských zvířat a mnohé další. V místě dění byl umístěn také stánek Celostátní sítě pro venkov (CSV), kde byly k dispozici informační/propagační materiály CSV/SZIF/PRV a také materiály územně působící MAS Rokytná. Současně byla připravena ochutnávka produktů oceněných značkou Regionální potravina. Na akci bylo osloveno také velké množství mladých začínajících zemědělců, a to v návaznosti na to, že jedním z pořadatelů akce byla Vyšší odborná škola a Střední škola veterinární, zemědělská a zdravotnická Třebíč.

XIV. Národní výstava "Den českého strakatého skotu"

13. 9. 2018

Národní výstava Den českého strakatého skotu se koná vždy jednou za dva roky a v roce 2018 se konal již XIV. ročník této největší open air akce svého druhu v České republice (ČR). Na Vysočinu zavítali chovatelé ze všech koutů ČR a plemena hodnotili zahraniční rozhodčí. Bohatý program vždy zajistí vysokou návštěvnost nejen odborníků v dané oblasti, ale přiláká i širokou veřejnost, včetně dětí ze školek a studentů škol, zástupce veřejné správy aj.

Ve výstavním areálu byl připraven společný stánek CSV/PRV a Kraje Vysočina. V průběhu celého dne se zde vystřídalo mnoho návštěvníků a bylo rozdáno velké množství propagačních/informačních materiálů.

Mezi rozdávané materiály, které byly velice populární, patřily také sklenice na mléko, které vznikly při výročí 10. let CSV a tematicky s národní výstavou českého strakatého skotu ladily. Pro zájemce o informace byla v rámci stánku připravena ochutnávka regionálních výrobků.

28. Bramborářské dny v Havlíčkově Brodě

19. 10. 2018

Několikadenní bramborářské dny v Havlíčkově Brodě odstartoval XVII. ročník soutěže zemědělských škol: o Bramborový květ Vysočiny 2018. Probíhající soutěže doplnil v pátek 19. října další program v Kulturním domě Ostrov, kde mohli účastníci získat informace k pěstování, ochraně i skladování brambor; byly zde přítomny i vystavující firmy a před Kulturním domem probíhala výstava vzorků odrůd brambor. Současně zde probíhal celorepublikový seminář a byla zde také expozice CSV a jejího partnera - Kraje Vysočina. Již od ranních hodin byl na

stánku hojný počet návštěvníků a zájemců o informace, pro které byla také připravena ochutnávka různých pokrmů uvařených z brambor. K těmto ochutnávkám si mohli zájemci odnést i připravené recepty, které zdarma poskytli a zpracoval Bramborářský kroužek.

Pozemkové úpravy - zkušenosti s realizacemi vodních nádrží a ovocných stromů v krajině v souvislostech řešení sucha

6. 11. 2018

Seminář s exkurzí byly realizovány ve spolupráci s Českomoravskou komorou pro pozemkové úpravy, z. s., a Výzkumným ústavem meliorací a ochrany půdy, v. v. i.

V dopoledním bloku zazněly aktuální informace k stavu pozemkových úprav, byly prezentovány

příklady realizací pozemkových úprav z pohledu Státního pozemkového úřadu (SPÚ), dále zkušenosti s realizacemi vodohospodářských staveb v rámci pozemkových úprav, bylo pohovořeno o realizaci a výsadbě ovocných stromů při pozemkových úpravách v kontextu sucha a byly také prezentovány aktuality a zejména výstupy z činnosti Tematické pracovní skupiny (TPS) Ovocné stromy v krajině s vazbou na krátké dodavatelské řetězce (KDR). Odpoledne se účastníci přesunuli do nedalekého Sloupu, kde proběhla komentovaná exkurze k projektu Realizace malé vodní nádrže a polní cesty C2. Tento projekt byl financován z PRV ČR 2007-2013 a obdržel Cenu veřejnosti v kategorii Opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí (SPÚ, Pobočka Blansko). Poslední zastávka byla na místě výsadby ovocných stromů, kde hovořil převážně pan Ing. Stanislav Boček, Ph. D., který měl připravenou

i ochutnávku různých odrůd jablek.

Sociální zemědělství v ČR v praxi

7. – 8. 11. 2018

Cílem exkurze bylo především ukázat nové způsoby diverzifikace zemědělského sektoru a dále napomoci k dalšímu studiu či rozvoji oblasti a podpořit aplikaci konceptu do praxe. Prvním navštíveným místem byl Svobodný statek na soutoku, o.p.s., který představil biologicko-dynamické zemědělství, práci v oblasti sociálního zemědělství a dalších navazujících aktivit, např. bio sušárna bylin, svíčkařská dílna, komunitou podporované zemědělství aj. Poté účastníci navštívili multifunkční Biostatek Valeč, kde nejen vyrábí produkty (sýry, mošty, med, pálenky aj.), ale starají se o ráz krajiny, provozují aktivity sociálního zemědělství či různé programy environmentální osvěty.

Druhý den byla na programu poslední zastávka, a to Etincelle – Farma Ledce. Na této farmě pracuje 9 lidí s mentálním postižením, kteří vykonávají pod dohledem vedoucího pana Richarda Navary různé manuální práce. Výpěstky z farmy končí převážně v síti kaváren, bister a jiných zařízení, které provozuje Etincelle, a kde také v provozu zaměstnává osoby s handicapem.

Na jednotlivých místech exkurze současně došlo ke sdílení zkušeností z pohledu žadatele v rámci PRV, ale i dalších dotačních titulů. Velice kladně bylo účastníky hodnoceno nejen setkání s vedoucími či řediteli na místech exkurze, ale především také setkání a možnost diskuze s klienty na farmách.

Zdravá půda a prosperující zemědělství - výměna zkušeností v Rakousku

12. – 13. 11. 2018

Cílem dvoudenní zahraniční exkurze bylo sdílení jiných postupů a typů aktivit dobrého zemědělství, motivovat k novým možnostem uplatnění PRV pro rozvoj regionů a aktivizaci lidí ve venkovských oblastech. Exkurzi po celou dobu doprovázeli zástupci Zemského úřadu Dolní Rakousko. Velice zajímavou

a inspirativní zastávkou prvního dne byl rodinný podnik FuXsteiner KG, který se primárně zabývá zpracováním dřínů. Na místě bylo pohovořeno o způsobu sběru, získávání šťávy, pálení a dalších výrobních postupech, místních specialitách a marketingu výrobků. Velice příjemné bylo večerní povídání u krbu s panem starostou Kirchbergu a zástupci regionu LEADER Mostviertel Mitte, kteří pohovořili o dalších realizovaných projektech, koncepci rozvoje regionu, spolupráci se zemědělci a dalšími tradičními výrobci. Druhý den pokračovala exkurze do největší evropské otevřené kompostárny Vídeň-Lobau. O celý proces, tedy svoz odpadu, jeho zpracování a následnou výrobu substrátu se stará přímo vídeňský magistrát. Z bioodpadu z vídeňských domácností, zahrádek a veřejných prostranství vznikne cca 40 – 45 tis. tun kompostu ročně. Poslední zastávkou byla nezisková výzkumná organizace Bio Furschung, jejíž hlavním zaměřením je biologické zemědělství a aplikovaná ekologie. Zde byli prezentovány výsledky různých výzkumných projektů a možnosti v návaznosti na ochranu půdy. Po rozloučení a poděkování zástupcům rakouské strany se autobus s účastníky vydal na cestu zpátky do České republiky.

Učíme se spolupracovat v Jihomoravském kraji

15. - 16. 11. 2018

V listopadu se uskutečnilo setkání primárně MAS Jihomoravského kraje s cílem sdílet a prodiskutovat informace a příklady dobré a špatné praxe v rámci PRV, problémy zadávacích řízení a režimy podpory. V rámci přednášek zazněly informace o připravované Společné zemědělské politice, výstupy TPS Ovocné stromy v krajině s vazbou na KDR, informace k administraci a schvalování Fichí a Výzev, přehled administrace žádostí o dotaci PRV, hodnocení administrativní kontroly a kontroly přijatelnosti, hodnocení ve fázích administrativní kontroly, způsob prokazování nově vytvořených míst v podniku aj. První den semináře byl uzavřen vystoupením Jana Floriána, NS MAS ČR, na téma aktuální informace, střednědobé hodnocení/Mid-term evaluace; CLLD 2020+, sdílení příkladů dobré a špatné praxe z fondů Evropské unie, veřejné zakázky a pravidla využití v PRV.

Druhý den seminář zahájila přednáška Mgr. Gustava Charouzka, MAS Královská Stezka, na téma Potenciál konceptu SMART VILLAGES v rámci 2021+. Zástupci z Ministerstva pro místní rozvoj dále pokračovali přednáškou k administraci CLLD v Integrovaném regionálním operačním plánu – dobrá a špatná praxe. Diskutovány byly zejména problémové oblasti - výzvy MAS a kritéria, kontrolní listy k hodnocení, změny strategií CLLD, podněty z kontroly. Po obědě probíhalo bilaterální jednání mezi účastníky a přednášejícími a dvoudenní seminář byl ukončen v 15:00 hod.

Učíme se od sousedů

21. – 23. 11. 2018

Třídenní program byl zaměřen na sdílení zkušeností a poznatků MAS kraje Vysočina, MAS z Královehradeckého kraje a dále na představení úspěšně zrealizovaných projektů, a to zejména finančně podpořených z PRV. Realizované projekty představily např. městys Nový Hrádek, Nové Město nad Metují, společnost LABRIS, s. r. o., v obci Dobré, obec Olešnice v Orlických horách, společnost D-agro, s. r. o., a velice kladně bylo hodnoceno představení projektu ovocnářské stezky v obci Synkov-Slemeno a dále exkurze ve společnosti Ovocné sady Synkov, s. r. o. Po oba večery probíhalo v prostorách ubytování představení nejúspěšnějších projektů z daného regionu a diskuze mezi účastníky, včetně síťování v rámci projektů spolupráce MAS, námětů aj. Třídenní akce byla oficiálně ukončena po obědě v Rokytnici v Orlických horách.

Propagační a informační materiály CSV a PRV

I v druhé polovině roku 2018 realizovala CSV, Regionální odbor SZIF Brno, zajímavé propagační a informační materiály. Některé vznikly v rámci Regionálního ročního prováděcího plánu pro rok 2018 a některé se zrodily v rámci založených Tematických pracovních skupin.

Srážkoměry

Hlavním smyslem je upozornit na význam vody v krajině a šetrné hospodaření. Propagační předmět má také podpořit osvětu a v rámci environmentální výchovy upozornit na důležitost ochrany životního prostředí, která je největší prioritou PRV 2014-2020. Součástí propagačního materiálu je i letáček s informacemi o PRV, CSV a s příkladem dobré praxe realizovaného projektu z oblasti pozemkových úprav.

Kalendář pro vinaře a vinohradníky

Vzniklý kalendář zahrnuje užitečné informace pro vinaře a vinohradníky. Konkrétně se jedná o přehled důležitých termínů podávání prohlášení, výkazů, žádostí s vazbou na dotace z PRV i dalších finančních podpor.

Dále pak obsahuje přehled vinařských oblastí, odrůd, důležitých adres a v neposlední řadě i jednoduché vodítko představující povinnosti vinařů a vinohradníků.

Brožura Zpracování mléka na farmě

Praktická brožura je určena pro zemědělce, kteří chtějí svou produkci mléka od dojených zvířat realizovat ve formě zpracovaných potravin. Mohou ji v přiměřeném rozsahu využít i hobby chovatelé, kteří produkci svého chovu realizují ve formě samozásobení.

V neposlední řadě může brožura motivovat zemědělce, kteří výhledově přemýšlejí o rozšíření své produkce či jejím zpracování. Obsahem brožury jsou také příklady dobré praxe v rámci PRV.

TPS Sociální zemědělství – návrh systému opatření pro podmínky ČR

Jedním z hlavních výstupů aktivit TPS je vzniklá Příručka pro zemědělce a veřejnou správu v oblasti podpory a realizace sociálního zemědělství v ČR. Smyslem této příručky je představit sociální zemědělství, ukázat možné modely zapojení do sociálního zemědělství a přiblížit širokou možnost podpory jak pro zemědělce, tak pro zástupce veřejné správy. Ve druhé polovině roku 2018 se současně také podařilo nastartovat pilotní projekt a spolupráci Školního statku Humpolec a Domova Jeřabina v oblasti sociálního zemědělství. TPS navázala komunikaci a spolupráci také s dalšími subjekty, které chtějí nastartovat sociální zemědělství v praxi.

TPS Ovocné stromy v krajině s vazbou na KDŘ

Jedním z hlavních výstupů aktivit TPS jsou videopořady na téma, jak se sadí a udržuje ovocný strom. Ve videopořadech jsou uvedeny informace např. o výběru druhu a odrůdy ovocných dřevin, o úpravě pozemku a rozmístění, jsou předvedeny praktické ukázky správné výsadby, informace o povýsadbové péči aj. Současně jsou uvedeny odkazy na dotační možnosti z PRV 2014-2020. Videopořady slouží mimo jiné k prosazování principů funkčních výsadeb do krajiny.

Zpracoval/a: Ing. Lucie Sýsová

Dne: 9. 1. 2019